

Fiatal operaénekesek — profi szinten

Magyar bemutató Kuvaitban

A múlt hónapban Kuvaitban vendég szerepelt a Fiatalok Budapesti Operastúdiója (Fibo). Az esemény több szempontból is jelentős volt. Egyrészt mert Kuvaitban még sosem mutattak be operát, másrészt pedig, mert a társulat kivétel nélkül pályakezdő énekesekből áll.

Bikfalvy Júlia tanárnő, a Fibo Alapítvány egyik életre hívója elmondta, hogy az év márciusától dolgozik együtt a jelenlegi tanár-diák csapattal, amely kilenc, magánéletében is zenével foglalkozó fiatal szakmai képzéséről gondoskodik. A stúdió félévi vizsgáját nagy sikerrel rendezték meg Budapesten. Erre hívták meg **dr. Fehérvári Gézát**, a kuvaiti magyar nagykövetet, akinek tetszett a produkció, és meghívta a társulatot Kuvaitba. A műsor **Mozart** és **Pergolesi** egy-egy kisoperájából, egy operett- és egy musical-összeállításból állt. Az operát **Kürthy András** rendezte.

Kürthy András az eddigi munkája során leginkább profikkal dolgozott együtt, és éppen ezért vállalta szívesen a még nem énekesi pályán lévő fiatalok irányítását. Bár a munka eleinte lassan haladt — nyilatkozta —, aminek nem a tehetség, hanem a rutin hiánya volt az oka; ezek ellenére a kinti premier a vártanál is jobban sikerült. A ren-

dező eltért az eddigi hagyományosnak mondható koncepcióktól, és új megvilágításba helyezte a konfliktusrendszereket.

Pergolesi: Úrhatnám szolgáló című művében nagyobb hangsúlyt kapott a szolgálólány és a szolga cinkossága, összejátszása, valamint a háziúr szerepe sem adott lehetőséget egyértelmű megítélésre. A köztük lévő kapcsolatot bonyolultabbá tételével a közönséget is bevonták a játékba, mivel a fantáziájára volt bízva például a végkifejlet megítélése, amely értékelhető megnyugtatóként, és további konfliktusokat magában hordozhatóként egyaránt. Mindez XIX. századbeli közege helyezett, napjainkban is aktuális jelentőséget kapott. A helyzet- és jellemko-

mikumok megtartása mellett egyéb olyan, a szereplők érdekeiből fakadó komikus helyzetek színesítették az előadást, amelyek érdekesítőbbé tették a darabot.

Mozart kisoperája: (Az iskolai igazgató) két próbaéneklésre jelentkező énekesnő történetét dolgozza fel az előénekléstől a színpadig. A szerep szerint a két hölgy azonnal felölti a sztárkodás minden negatívumát. A jellemkomikumok itt is jelentős szerepet kaptak, de a színházi világ hangulata mára is érvényes. Éppen ezért maga a mű intő példa lehet a benne szereplő fiataloknak, hogy így nem szabad viselkedni.

Mindkét operát a Pannónia Ensemble kamaraegyüttese kísérte. A jelmezeket **Márk Tivadar** Kossuth-díjas kiváló

művész, az operaház örökös tagja tervezte.

A nagy sikerre való tekintettel a stúdió meghívást kapott az 1994-es év elejére Dubaiba.

Bikfalvy Júlia legfontosabbnak azt tartja, hogy egy énekes a képzéséhez szükséges 5-6 évet egyetlen tanárnál tanulja végig, hiszen a hangképzéstől a színpadi kiállításig, az énekstílusig mindenki másként oktatja a növendékeket, és a többféle instrukció károsan befolyásolhatja a növendék pályafutását.

A terveikről megtudtuk, hogy a stúdió több tagja már ebben az évben kisebb-nagyobb szerepeket kapott operákban és más zenei előadásokban. Továbbra is szívesen mutatják be tudásukat a színpadokon, és remélik, hogy ehhez az alapítvány a jövőben is megkapja a támogatást. (A kuvaiti út nem jöhetett volna létre a Malév és számos hazai cég anyagi támogatása nélkül, s mindemellett **Fehérvári Géza** nagykövét, **Tárnoki Péter** külkereskedelmi képviselő, **Hertmann Simon**, a Kuvait International Hotel igazgatója, **Horst L. Bauer** menedzser, a Honvéd-Együttes és a XI. kerületi **Weiner Leó** Zeneművészeti Szakközépiskola segítségével.)

Sz. L.

Gyermekszínházaink sikerei

Fót és Budakeszi az országos döntőben

A Magyar Drámapedagógusok Társasága ez évben másodszor hirdette meg a Weöres Sándor gyermekszínház-találkozót. Pest megyében a körzeti találkozón 68 produkció mutatkozott fel.

Közülük hét együttes tíz produkciója jutott el a májusban Gödön megrendezett regionális találkozóra, melyen Pest, Komárom és Nógrád megye legjobbjai szerepeltek. A regionális találkozóról a zsűri — melyben helyet foglaltak a Magyar Drámapedagógusok Társasága képviselői is — kizárólag Pest megyei produkciókat ajánlott a Pakson július 11–12-én sorra kerülő országos döntőbe.

Pest megyei együttesek adják a program mintegy egynegyedét.

A főtí Figurás Színházok két bemutatóval szerepelnek **Pilinszky János** KZ Oratóriumával — rendezője **Kis Tibor** — és angol gyermekversekből készült összeállítással, ennek rendezője **Majsa László**.

Szintén két bemutatót tartanak a Budakeszi Színházok, ezek: **Passio** és **Csillagok** közt fényes csillag. Mindkettő rendezője **Lukács László**.

Az Inárcsi Színház **Wedekind** A Tavasz ébredése című színművét mutatják be, **Kovácsné Lapu Mária** rendezésében.

Az Inárcsi Színház **Wedekind** A Tavasz ébredése című színművét mutatják be, Kovácsné Lapu Mária rendezésében.

Sz. L.

Nagykőrös 625

Latin-amerikai ritmusok

A Delfin Sport- és Táncgye-sület négy napon át táncverseny sorozattal színesítette a 625 éves jubileumát ünneplő **Nagykőrös** rendezvényeinek programcsokrát, de felléptek a két szomszédos községben, **Kocserón** és **Nyársapáton** is. A latin-amerikai és „standard táncok” páros és csapatversenyit igen nagy érdeklődés kísérte, a sikerhez természetesen hozzájárultak a házigazdák is. A Kossuth Lajos Általános Iskola, ahol a központi műsort rendezték meg, vele együtt a polgármesteri hivatal, valamint a vendég kecskemeti szimfonikus zenekar. Az alkalomra Litvániából, Bulgáriából, Ausztriából és Szlovákiából is érkeztek táncosok, akik közül többeket külön-díjjal jutalmazott a hálás közönség. Az egyesület tanciskoláját vezető **Szalai Attila** bizonyította, e mostani Dél-Pest megyei vendégzereplés pedig egyértelműen bizonyította a társastáncok népszerűségét, korosztálytól függetlenül. A latin-amerikai zenék fokozatos elterjedése pedig az ízlés fejlesztésén kívül új fejezetet nyitott a tánc tanításában és tanulásában — összegezte a modern táncokról alkotott nézetét a mester. (m.)

Mészáros Dezső szobrai otthon, az egykori Áprily-villa udvarán, Szentgyörgypusztán

Vimola Károly felvétele

Könyvjelző

Atlantisz harangoz — avagy Erdély tragédiája

Olyan ez a könyv, mint egy kalandregény; Erdélyről szól ugyan, az erdélyi magyarság 1918 és 1992 közötti sorsáról, hányattatásairól, de betekintést nyújt a Kárpátok koszorúján túli román területek magyar szórványának történelmi regényébe is. Így aztán még az Erdély történelmében egyébként jártas olvasó is csak kapkodja a fejét, alkalmasint szűgyenkezik „Kárpáton-túli” műveletlenségén, főleg azért, mert az épp magyar vonatkozású.

Beke György, mielőtt hozzá látna voltaképpeni témájához, **Bizánc** és a magyarok valóságos történelmi kapcsolatát járja körül, majd a bizantinizmuson nevelt Kelet-Balkán taktikai érzékét, történelmi hamiskártyás-karakterének már-már imponáló milyenségét és minőségét szemlélte — megállapítva: „a népek életében és egyének sorában tényleges eredményhez ez vezetett régióinkban, a kárpáti-keleti térségeken”.

E keserű expozíció után a különböző időpontokban és más-más okból folyó magyar kirajzásokot taglalja, melyek — kezdve az elsővel, **Trianonnal** — kegyetlenül megcsapolták az erdélyi magyarság vérét. **Beke** rámutat egy (sem a hazai tudományosság, sem a hazafias közvélemény által) eléggé nem jegyzett körülményre is: ne-

vezetesen arra, hogy az erdélyi magyar lélekvesztésének, elvándorlásnak volt egy sajátos iránya. Ez az exodus „a Kárpátok déli és keleti hágóján át folyó, fordított magyar népvándorlás. A három nyugati vonulásnál régebbi ez időben, veszélyesebb a nemzet jövőjére”.

A könyv egyik fejezete az erdélyi föld drámája: az 1921-es román földreform sovinizmusától kezdve a későbbi kolhozosítás parasztpusztító, gazdaságrontó tevékenységén keresztül egészen a nacionalista román telepítéspolitikáig annyi szörnyűség halmozódik fel ezen az oldalakon, hogy mire napjaink magyarparaszt-kisemmiző „reformjág” jut az olvasó, már a hideg futkos a hátán.

Ha lehet egy néphalál jeleneteit fokozni, úgy a következő, az iskolák szabadságharcával foglalkozó fejezet ezt teszi. **Shakespeare** vörös királydrámáinak csavarnet-szerűen fokozódó dramaturgiájára gondolunk az erdélyi iskolágyekekről olvasván, bár iskolágyekek helyett helyesebb volna iskolavézetet említeni.

A romániai magyar iskolarendszer szisztematikusan leépítése folyamatának vérforraló epizódjaival nincs vége még e történelmi horrornak. A székelyek — mint egy

tömbben élő magyar etnikum — és Székelyföld régiója szálfák a nagyromán szovinizmus szemében, melynek éppen kapóra jött 1989 eseményeinek néhány székelyföldi epizódja, melyeknek során több helységben a Ceausescu-éra néhány kivételesen szadista, népnöyöző rendőre áldozatul esett. Bár a tömegítéletek végrehajtásában románok is részt vettek, a magyarok szerepét mégis románellenes (és nem diktatúraellenes!) gesztusnak minősítették! Így született meg a vád, miszerint a magyarok (székelyek) ki akarják űzni a románoktól saját honjuktól.

A székelysors XX. századi folyama amúgy sem rózsás, kezdve a Székelyföld ellen 1916 nyarán indított első román ostromtól — mindmáig. Sőt: ma már egyre jobban látható, hogy a partiumi — erdélyi magyar (székely) sors helyszíne nem zárható be az erdélyi Kárpátok karéjába, s hogy mily szervesen kapcsolódik a Kárpátok túlsó lejtőin — s azon túl — élő csángó-magyar szórvány történelmi drámájához. Tudunk kell: itt az ideje, hogy tegyünk is valamit testvéreinkért, hogy ne csupán költői kérdés legyen e könyv egyik fejezetének: „Lesz-e csángó föltámadás?”

Bizony súlyos erkölcsi teher nehezedik ránk... ránk,

Kajetán Endre